

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๙๑๒/๔๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 21193
วันที่..... 3 พ.ย. 2558 9.00

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

จัดเข้าวาระ..... 3 พ.ย. 2558

๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การยื่นหนังสือให้สัตยาบันต่อความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจ
ระหว่างรัฐบาลไทยและญาน

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ...๒....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๗๑๖๘
ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๒/๔๙
ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน
กรณีการยื่นหนังสือให้สัตยาบันต่อความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจระหว่างรัฐบาล
ไทยและญาน ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๒๓
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์
การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า สำนักงานฯ ได้เคยให้ความเห็นกรณีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ
ทางการค้าและเศรษฐกิจระหว่างรัฐบาลไทยและญาน สรุปได้ว่า ความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรญาน มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทาง
ในการร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
ที่ทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติ ได้แก่ การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างบุคคลธรรมดา
และนิติบุคคลของสองประเทศ การจัดทำความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การก่อสร้าง

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าตัวอย่าง แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้น) แต่โดยที่เนื้อหาของความตกลงฯ เป็นเพียงการกำหนดแนวทางดำเนินการสำหรับความร่วมมือในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกทางการค้าและเศรษฐกิจภายใต้บังคับกฎหมายภายในของทั้งสองประเทศ และสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความตกลงได้โดยไม่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ จึงไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภา (สิ่งที่ส่งมาด้วย) และต่อมา ไทยและภูฏานได้ลงนามในความตกลงนี้เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการแสดงเจตนาให้เกิดผลผูกพันระหว่างทั้งสองประเทศ และเป็นการทำหนังสือสัญญาแล้ว อย่างไรก็ตาม โดยที่ข้อ ๑๒ ของความตกลงฯ กำหนดวันบังคับใช้ความตกลงฯ เมื่อภาคีทั้งสองได้มีหนังสือแจ้ง (written notification) ว่าได้มีการดำเนินการตามกระบวนการภายในที่จำเป็นครบถ้วนแล้ว ซึ่งการทำหนังสือแจ้งมิใช่การจัดทำความตกลงขึ้นใหม่ แต่เป็นการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ จึงอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณา โดยหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์แจ้งว่าไทยพร้อมที่จะดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงฯ ก็สมควรมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือแจ้งไปยังภูฏานต่อไป

อนึ่ง สำนักงานฯ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับถ้อยคำในหนังสือสถานเอกอัครราชทูตภูฏานประจำประเทศไทย ที่ RBE/BKK/Thai MoFA/2015 ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๐๑๕ ที่ใช้คำว่า “has ratified” และ “ratification” เนื่องจากไม่ตรงกับถ้อยคำในข้อ ๑๒ ของความตกลงฯ ที่ใช้คำว่า “written notification” จึงสมควรที่จะมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการต่างประเทศหารือกับภูฏานเพื่อให้เกิดความถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต หอตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๓๐๒ (นางกาญจนาภรณ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th